

Maa- ja metsätalousministeriön
metsävaratiedon ja metsäsuunnittelun
strategia 2008–2015

Helsinki 2008

Sisällysluettelo

ALKUSANAT	2
1. STRATEGIAN LÄHTÖKOHDAT	3
METSÄSUUNNITTELUSTRATEGIA 2001–2010:N TOTEUTUMINEN	3
TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET	4
STRATEGIAN PÄIVITTÄMISTARVE	4
2. STRATEGIA	5
TOIMINTA-AJATUS	5
VISIO.....	5
3. TOIMENPITEET STRATEGIAN TOTEUTTAMISEKSI	6
1. TUOTETAAN JA PIDETÄÄN YLLÄ KATTAVA, RIITTÄVÄN TUORE JA HYVÄLAATUINEN METSÄVARATIETO	6
2. TEHOSTETAAN METSÄVARATIEDON KERUUTA OTTAMALLA KÄYTTÖÖN UUDEN SUKUPOLVEN METSÄVARATIETOJÄRJESTELMÄ.....	7
3. METSÄSUUNNITTELUN JA METSÄVARATIETOJEN KÄYTÖN VAIKUTTAVUUTTA PARANNETAAN UUDISTAMALLA NEUVONNAN JA TIETOPALVELUJEN TUOTTEET JA PALVELUT SEKÄ PARANTAMALLA NIIDEN SAATAVUUTTA.....	7
4. METSÄVARATIETOJEN KERUUN JA KÄYTÖN PERIAATTEET SELKIYTETÄÄN	8
5. METSÄVARATIETOJEN HYÖDYNTÄMISEN JA YHTEISTEN TIEDONHANKINTAPROSESSIN KEHITTÄMINEN	9
6. METSÄVARATIETOJEN KERUUN JA KÄYTÖN RAHOITUS TURVATAAN SEKÄ JULKISIN VAROIN ETTÄ ASIAKASRAHOITUSTA KEHITTÄMÄLLÄ.....	9

Alkusanat

Eri metsäalan organisaatioissa kerätään metsävaratietoa. Metsäkeskukset tuottavat ja ylläpitävät yksityismetsien metsävaratietoja ja niihin liittyviä palveluja. Metsäkeskusten lisäksi metsänhoitoyhdistyksillä ja metsäpalveluyrittäjillä on merkittävä rooli metsävaratiedon ja tilakohtaisten metsäsuunnitelmien tuottajina. Metsäntutkimuslaitos tuottaa Valtakunnan metsien inventoinnissa (VMI) tilastotietoja metsävaroista. Metsähallitus kerää valtion maiden metsävaratietoja oman toimintansa ohjaamiseksi. Lisäksi muun muassa metsäyhtiöt keräävät ja ylläpitävät omien metsiensä metsävaratietoa.

Maa- ja metsätalousministeriö laati syksyllä 2001 yksityismetsien metsäsuunnittelun kehittämiseksi Metsäsuunnittelustrategian 2001–2010. Strategia on ajantasaistettu koskemaan vuosia 2008–2015 ja se koskee maa- ja metsätalousministeriön koko hallinnonalaa, pääpainon kuitenkin ollessa yksityismetsissä. Strategiaa sovelletaan valtion metsien metsävaratietoihin siltä osin, kun kyseessä on Kansallisen paikkatietostrategian mukaiset aineistojen standardisointia koskevat tavoitteet.

Strategiassa korostuu paikkatietojen käytön ja tietovarantojen yhtenäisen kehittämisen näkökulma koko hallinnonalalla. Strategian päivityksellä on haluttu korostaa metsävaratietojen keskeistä roolia metsien hoidon ja käytön tavoitteiden saavuttamisessa.

Strategian päivitys on tehty ministeriön virkatyönä ja siihen liittyviä periaatteita ja tavoitteita on esitelty sekä erillisessä seminaarissa että lukuisissa hallinnonalan organisaatioiden ja sidosryhmien yhteistyöpalavereissa ja tapahtumissa. Strategiasta pyydettiin lausunnot metsätalouden keskeisiltä toimijoilta ja se viimeisteltiin saatujen palautteiden pohjalta.

Tässä strategiassa *metsävaratiedolla* tarkoitetaan paikkaan sidottua tietoa kasvupaikasta, puustosta, metsänhoidollisista toimenpide-ehdotuksista, toimenpidehistoriasta, metsäluonnon erityisen tärkeistä elinympäristöistä ja muista erityiskohteista. *Hallinnonalan metsävaratiedoilla* tarkoitetaan julkisin varoin metsäkeskusten tuottamaa kuvioittaista metsävaratietoa ja Metsäntutkimuslaitoksen tuottamaa valtakunnan metsien inventointitietoa sisältäen tiedon keruun, käsittelyn, ylläpidon ja käytön. *Tilakohtaisella metsäsuunnittelulla* tarkoitetaan metsänomistajille hänen toimeksiannostaan tuotettavia tilatasolle laadittuja suunnittelutuotteita ja palveluita. *Valtion metsien metsävaratiedot* ovat osa Kansallisen paikkatietostrategian mukaista toimialakohtaisia paikkatietoaineistoja.

Kesäkuussa 2008

Osastopäällikkö

Arne Reunala

1. Strategian lähtökohdat

Metsäsuunnittelustrategia 2001–2010:n toteutuminen

Maa- ja metsätalousministeriön metsäsuunnittelustrategiaa 2001–2010 on toimeenpantu viiden vuoden ajan osana normaalia maa- ja metsätalousministeriön sekä metsäkeskusten ja metsätalouden kehittämiskeskus Tapion välistä tulosohjausta ja osana metsäkeskusten ja Tapion kehittämisohjelmaa. Lisäksi vaativaa kehitystyötä on tehty osin myös maa- ja metsätalousministeriön tutkimusrahoituksella ja ulkopuolisella kehittämisrahoituksella.

Strategiassa määritettiin kaksitoista keskeistä strategista tavoitetta metsätalouden edistämiseksi. Tarkasteltaessa strategisten tavoitteiden muodostaman kokonaisuuden toimeenpanoa voidaan todeta strategian toteutuneen hyvin. Suurin osa strategisiin tavoitteisiin liittyvistä toimenpiteistä on käynnistynyt ja vain muutamia kehittämishankkeita ei ole vielä aloitettu. Osa vielä toteutumattomista toimenpiteistä liittyy kiinteästi metsäkeskusten uuden sukupolven metsävaratieto- ja metsäsuunnittelujärjestelmän rakentamiseen ja toteutuu siinä yhteydessä. Uuden järjestelmän kehittämistyötä on tehty vuodesta 2003 alkaen. Metsäkeskusten uusi metsävaratietojärjestelmä rakennetaan kaukokartoitukseen perustuvaksi. Tämä on merkittävä teknologinen uudistus metsävaratietojen keruussa ja samalla se tarkoittaa myös koko metsävaratietojen keruun ja metsäsuunnittelun toiminnallisen prosessin uudistumista.

Metsäsuunnittelustrategiassa määritettiin viisi kriittistä menestystekijää, joiden toteuttamisessa piti ehdottomasti onnistua vuoteen 2005 mennessä. Nämä kriittiset menestystekijät ovat:

1. Paikkatietojen hyödyntämisestä metsäalan toimijoiden kanssa sovitaan
2. Metsäsuunnittelun imago säilytetään hyvänä
3. Julkinen rahoitus turvataan
4. MMM:n onnistuu Tapion ja metsäkeskusten tulosohjauksessa
5. Metsäsuunnittelun vaikuttavuutta ja menetelmiä kehitetään

Paikkatietojen hyödyntämisessä on edistytty vuoden 2001 tilanteesta, sillä metsävaratietojen toimittamisesta ja käytöstä on tehty sopimukset metsänhoitoyhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa metsäkeskusten toimintoryhmän yhteisen suosituksen pohjalta vuonna 2004. Paikkatietojen hyödyntämisessä on vielä kehitettävää ja metsävaratietojen käytön lisääminen on yksi keskeisimmistä päivitetyn strategian tavoitteista.

Metsäsuunnittelun imago on metsäomistajien keskuudessa säilynyt hyvänä. Kritiikkiä metsäsuunnittelua kohtaan on tullut metsäsuunnitelman käyttökelpoisuuden lisäksi suunnittelun kustannustehokkuuden ja suunnittelukierron hidastumisen vuoksi. Lisärahoituksen ansiosta metsävaratiedon keruussa on päästy Kansallisen metsäohjelman 2010 edellyttämään vuotuisen miljoonan hehtaarin tavoitteeseen vuosina 2002–2005. Valtionhallinnon tuottavuusohjelman mukaisen määrärahojen vähenemisen seurauksena tähän tavoitteeseen ei sen jälkeen ole päästy. Nykyisen pääosin metsässä henkilötyönä kerättävän kuvioittaisen metsävaratiedon tuottavuuden merkittävä parantaminen edellyttää metsävaratiedon keruun teknologista ja menetelmällistä uudistamista.

Metsäsuunnittelun vaikuttavuutta ja menetelmiä on pystytty edistämään sekä tulosohjauksen että metsäkeskusten oman strategian toimeenpanon kautta. Käyttöön on otettu muun muassa metsänhoitotiedote ja verkkometsäsuunnitelma sekä tuotteistetut metsäsuunnittelu- ja neuvontapalvelut. Metsäsuunnittelustrategiaan liittyvät kehittämishankkeet esimerkiksi uuden sukupolven metsävaratietojärjestelmän ja uuden maastotallentimen käyttöönotto on käynnistetty.

Toimintaympäristön muutokset

Metsäalalla näköpiisissä on puun tuonnin supistuminen ja siitä aiheutuva tarve kotimaisten hakkuiden lisäämiseen. Samaan aikaan ollaan metsäenergian käyttöä uusiutuvana energiana voimakkaasti lisäämässä. Metsätalouden kestävyuden turvaamiseksi metsän- ja luonnonhoitoa tehostetaan. Metsävaratiedolla on keskeinen merkitys toimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Metsävaratietojen hyödyntämisessä ollaan siirtymässä entistä tarkemman, paikkaan sidotun ja ajantasaisemman tiedon käyttöön. Samanaikaisesti korostuu myös paikkatiedon rooli metsätalouden toimenpiteiden edistämässä, suunnittelussa ja toteutuksessa. Vastaavaa kehitystä on havaittavissa myös yhteiskunnan muilla sektoreilla; tiedon ja tietopalvelujen rooli korostuu niin sivistyksen perustana kuin keskeisenä tuotannon tekijänä ja päätöksenteon apuvälineenä.

Aktiivisella paikkatietoalan yhteistyöllä voidaan merkittävästi parantaa eri tietolähteiden ja palveluiden käytettävyyttä sekä helpottaa kansalaisten arkea, tehostaa hallintoa ja edistää elinkeinoelämän kilpailukykyä. Esimerkiksi metsähallinnossa metsävaratiedon ja sähköisen asioinnin avulla voidaan edistää sujuvaa ja avointa ilmoitusmenettelyä ja lupakäytäntöä, sekä helpottaa sitoumusten seurantaa ja tarkastuksia. Samanaikaisesti voidaan uusilla metsävaratietoon pohjautuvilla tuotteilla ja palveluilla entistä paremmin tukea ja edistää metsänomistajien metsien hoitoa ja käyttöä.

Euroopan unionissa ympäristöasioiden hoidon ja seurannan kehittämiseksi on laadittu viranomaisten hallinnassa olevien paikkatietojen saatavuutta ja käyttöä edistävä INSPIRE-direktiivi 2007/2/EY, jonka kansallista toimeenpanoa valmistellaan parhaillaan. Suomessa paikkatietojen käyttöä on edistetty Kansallinen paikkatietostrategia 2005–2010:ssä, jossa on kuvattu ne toimenpiteet, joiden mukaisesti paikkatietoinfrastruktuuria tulee lähivuosina kehittää ja ylläpitää. Ministeriön hallinnonalan metsäorganisaatioiden metsävaratiedot muodostavat Kansallisen paikkatietostrategian mukaan keskeisen toimialakohtaisen paikkatietoaineiston.

Valtakunnan metsien kymmenes inventointi (VMI 10) aloitettiin vuonna 2004. Metsävaratietojen ajantasaisuuden lisäämiseksi VMI 10:een tehtiin kaksi suurta muutosta aiempiin inventointeihin verrattuna. Inventointikierron pituutta lyhennettiin viiteen vuoteen aikaisemmasta 8–10 vuodesta ja otantaa muutettiin siten, että maastokoealoja mitataan jokaisena vuotena. Vuonna 2005 Metsäkeskukset ja Metsäntutkimuslaitos aloittivat yhteistyön koealojen maastomittauksessa.

Valtionhallinnon tuottavuusohjelma vuosille 2007–2011 edellyttää julkista rahoitusta saavien organisaatioiden tehostavan toimintaansa merkittävästi. Yksityismetsien metsävaratiedon keruuseen on vuosina 2001–2007 osoitettu 16–17 milj. euroa vuodessa. Valtakunnan metsien inventoinnin (VMI 10) toteutus ja sen perusteella tehtävä monilähdeinventointi maksaa vuosittain noin 2,2 milj. euroa. Metsäkeskusten metsävaratiedon keruun ja metsäsuunnittelun kehittämisen yhteydessä on samalla tarkasteltava koko hallinnonalan metsävaratietoaineistojen muodostamaa kokonaisuutta.

Strategian päivittämistarve

Maa- ja metsätalousministeriön metsäsuunnittelustrategian 2001–2010 toteutuminen on edennyt hyvin. Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset, kuten tarve edistää sähköistä asiointia, paikkatietoaineistojen merkityksen korostuminen toimenpiteiden suunnittelussa, metsävaratietojen kaukokartoitusmenetelmien kehitys sekä toiminnallisen ja taloudellisen tehokkuuden parantamistavoitteet edellyttävät strategian päivittämistä. Maaliskuussa 2008 hyväksytty Kansallinen metsäohjelma 2015 edellyttää metsien ja metsävaratietojen käytön tehostamista.

Toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi ministeriö on strategian uudistamistyössä pitänyt keskeisenä metsävaratietojen monipuolista käyttöä. Tietojen käytön laajentamistavoitteen yhteydessä on käyty keskustelua tietojen keruun, käytön ja luovuttamisen pelisäännöistä sekä henkilötietojen suojasta. Metsävaratietoihin sovelletaan henkilötietolakia (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Metsäkeskuksen julkisilla varoilla keräämät ja ylläpitämät metsävaratiedot ovat metsänomistajan lisäksi metsäkeskusten käytössä niiden hoitaessa edistämis- ja viranomaistehtäviä. Muille toimijoille henkilötietoja sisältäviä metsävaratietoja voidaan luovuttaa henkilötietolaissa mainituilla perusteilla, useimmiten maanomistajan suostumuksella.

2. Strategia

Toiminta-ajatus

Maa- ja metsätalousministeriön metsävaratiedon ja metsäsuunnittelustrategian 2008–2015 toiminta-ajatus on seuraava:

Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa aktiivisesti metsävaratietojen keruun ja käytön sekä metsäsuunnittelun kehittämistä siten, että Kansallisessa metsäohjelmassa asetetut tavoitteet saavutetaan.

Visio

Kaikki metsänomistajat tekevät päätöksiä tietoisina metsiensä erilaisista käyttömahdollisuuksista ja hoitotarpeista

Visioon pyritään seuraavien toimintaperiaatteiden avulla:

1. Metsävaratietojen laatu on hyvä
2. Metsäsuunnittelu on maanomistajalähtöistä ja monitavoitteista
3. Menetelmät ovat tehokkaita ja vaikuttavia

Pyrittäessä kohti Kansallisessa metsäohjelmassa esitettyjen metsien hoidon ja käytön tavoitteiden saavuttamista ovat metsänomistajat ratkaisevassa asemassa. Tämän strategian visioon sisältyy viesti metsänomistajan tietämyksen lisäämisestä hänen omista metsistään. Tehdessään päätöksiä metsiensä hoidosta ja käytöstä metsänomistajalla on oltava ajantasainen tieto metsien erilaisista mahdollisuuksista ja tarpeista. Tätä tietoisuutta ylläpidetään ajantasaisen metsävaratietojen ja tilakohtaisen metsäsuunnittelun sekä niihin liittyvän neuvonnan avulla. Ajantasaisuus edellyttää metsävaratietojen ja tilakohtaisen metsäsuunnitelman päivittämistä toimenpiteiden jälkeen tai riittävän tiivistä inventointikiertoa. Ajantasaisuuden lisäksi metsävaratiedon tulee muutoinkin olla operatiiviseen toiminnan suunnitteluun ja toimenpanoon sopivaa.

Metsävaratietojen ja niihin liittyvien palvelujen tuottaminen ja ylläpito on metsäkeskusten lakisääteinen tehtävä. Tämän tehtävän hoitamiseen metsäkeskus saa julkista rahoitusta. Julkisella rahoituksella tehtävä metsävaratietojen keruun ja ylläpidon tulee olla kustannustehokasta. Metsävaratiedon keruuta tulee kilpailuttaa. Uuden metsäsuunnittelujärjestelmän tavoitteeksi on asetettu 1,5 milj. hehtaarin inventointi vuosittain. Metsävaratietojen pohjalta laadittava tilakohtainen metsäsuunnitelma tehdään metsänomistajan tilauksen pohjalta ja on kilpailunalaista toimintaa.

Kuvioittaisia metsävaratietoja hyödynnetään monipuolisesti tilakohtaisten metsäsuunnitelmien laatimisessa, metsänomistajan neuvonnassa sekä metsäkeskuksen viranomaistehtävien yksikössä. Metsävaratiedot voidaan antaa myös muiden toimijoiden käyttöön, jos luovutukseen on jokin henkilötietolaissa tarkoitettu peruste (useimmiten suostumus). Metsävaratiedon ja tilakohtaisen metsäsuunnittelun vaikutus syntyy niiden toimenpiteiden kautta, jotka käynnistyvät tiedon perusteella. Metsänomistajalle suunnattujen tuotteiden ja palvelujen tuleekin olla hänen tarpeidensa mukaisia.

3. Toimenpiteet strategian toteuttamiseksi

TIETOVARANNOT

1. Tuotetaan ja pidetään yllä kattava, riittävän tuore ja hyvälaatuinen metsävaratieto

- a. Toteutetaan Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan paikkatietostrategia (MMM:n julkaisuja 3/2001 ja MMM:n julkaisuja 1/1999):
 - Metsähallinnon paikkatietoaineistoja kehitetään alueelliselta kattavuudeltaan valtakunnallisiksi, yhteensopiviksi ja laadultaan määritellyiksi aineistokokonaisuuksiksi.
- b. Noudatetaan Kansallinen paikkatietostrategia 2005–2010:n (MMM:n julkaisuja 10/2004) linjauksia metsävaratietojen keruussa ja hallinnassa:
 - Metsähallinnon organisaatiot ottavat käyttöön tietoaineistojen kuvausta eli metatietoja koskevat uudet suositukset ja huolehtivat, että keskeisten paikkatietoaineistojen metatiedot ovat kattavia, ajantasaisia ja sovitun standardin mukaisia.
 - Keskeisten aineistojen hallinto-organisaatiot huolehtivat tuotannon aikaisen laadun seurannan ja valmiiden aineistojen laatu- ja laatuvarmistamisen järjestämisestä, ylläpitävät auditointivalmiutta ja liittävät laatu- ja laatuvarmistuksen osaksi aineistojen meta- ja tuotetietoja.
 - Laaditaan metsätalouden yhtenäiset tiedonsiirto- ja palvelustandardit metsävaratiedoille (XML metatieto, yhteinen kieli eri tietojärjestelmille ja toisiaan lukevat tietomallit).

Aikataulu: Hallinnonalan yhtenäisen metsävaratietokokonaisuuden määrittäminen (metsäkeskusten metsävaratieto ja VMI) ja kehittämien vuoden 2012 loppuun mennessä. Metatiedot kolmen vuoden kuluttua suosituksen valmistumisesta. Tieto- ja palvelustandardityön aloittaminen vuonna 2008.

Vastuu: MMM metsäosasto, metsäkeskukset, Tapio, Metsähallitus ja Metla sekä muiden metsäorganisaatioiden edustajat.

- Toimeenpano:**
- 1) Hallinnonalan yhtenäinen metsävaratietokokonaisuus: Organisaatioiden metsävaratieto- ja metsäsuunnittelujärjestelmien kehittämistyön yhteydessä ja tulosohjauksessa
 - 2) Aineistojen kehittäminen ja laadusta huolehtiminen osana normaalia toiminnan kehittämistä ja tulosohjausta
 - 3) Tiedonsiirto ja palvelustandardin laatiminen osana metsäkeskusten sähköisen asioinnin tuottavuushanketta

METSÄVARATIEDON HALLINTA

2. Tehostetaan metsävaratiedon keruuta ottamalla käyttöön uuden sukupolven metsävaratietojärjestelmä

- a. Toteutetaan uuden sukupolven metsävaratietojärjestelmä.
 - Jatketaan uuden sukupolven metsävaratietojärjestelmän kehittämistä siten, että järjestelmä on käyttöönotettavissa vuonna 2010.
- b. Kehitetään metsävaratietojen keruun ja ylläpidon prosesseja yhteistyössä hallinnon ja elinkeinoelämän kanssa. (Kansallinen paikkatietostrategia 2005–2010)
 - Kehitetään tietojen keruun ja ylläpidon toimintamallia ja teknologiaa.
 - Ylläpidetään ajantasaista metsävaratietokantaa toimenpiteiden päivityksellä.
- c. Kehitetään tiedonkeruujärjestelmää uusimman käytettävissä olevan tiedon ja teknologian mukaisesti.
 - Seurataan kaukokartoitusmenetelmien tutkimus- ja kehittämistyötä sekä jatketaan hallinnonalan yhteistyötä menetelmäkehityksessä ja tutkimuksessa.

Aikataulu: Uusi metsävaratietojärjestelmä käytössä ja tiedon päivitysprosessit sovittu vuoteen 2010 mennessä. Menetelmän jatkuva kehitys, tutkimuksen suuntaaminen ja rahoitus.

Vastuu: MMM metsäosasto, Tapio, metsäkeskukset ja Metla

Toimeenpano: Organisaatioiden metsävaratieto- ja metsäsuunnittelujärjestelmien kehittämistyön yhteydessä, tulosohjauksessa, tutkimusrahoituksen suuntaamisessa.

TUOTTEET JA PALVELUT

3. Metsäsuunnittelun ja metsävaratietojen käytön vaikuttavuutta parannetaan uudistamalla neuvonnan ja tietopalvelujen tuotteet ja palvelut sekä parantamalla niiden saatavuutta

- a. Metsäisiä paikkatietoon perustuvia neuvonta- ja tietopalveluja metsänomistajille ja toimijoille tietoverkoissa lisätään ja hakemistotiedot asetetaan vapaasti saataville julkisiin palvelimiin. (Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan paikkatietostrategia)

- Otetaan käyttöön uudet kestävä metsätaloutta edistävät metsävaratietoon pohjautuvat neuvontapalvelut.
 - Tuetaan tilakohtaisten metsäsuunnittelutuotteiden ja -palveluiden kehittämistä tukemalla ja suuntaamalla alan tutkimus- ja kehittämistoimintaa.
 - Tuotteet ja toimintamallit määritellään ja testataan siten, että ne ovat asiakaslähtöisiä
- b.** Paikkatietojärjestelmien ja -palvelujen kehittämisen tavoitteena on paikkatietojen tehokas ja laaja-alainen käyttö. Julkiset aineistot asetetaan niihin kohdistuvan kysynnän mukaan tarjolle yleisiin tietoverkkoihin käyttöehdoiltaan ja ominaisuuksiltaan hyvin kuvattuina. (Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan paikkatietostrategia)
- Määritetään metsävaratietojen julkiset aineistot (ei henkilötietoja sisältävät) ja selvitetään tällaisten aineistojen kysyntä sekä rakennetaan tarvittavat palvelut. Yleisiin tietoverkkoihin ei voi kuitenkaan asettaa tarjolle henkilötiedoiksi katsottavia metsävaratietoja, koska se olisi henkilötietolain vastaista.
- c.** Metsävaratietojen monipuolista hyödyntämistä edistetään kehittämällä tietojen käyttöä metsäkeskusten edistämis- ja viranomaistoiminnassa.

Aikataulu: Uudet tuotteet ja palvelut otetaan käyttöön vuonna 2010. Julkiset palvelut vuoden 2013 loppuun mennessä. Jatkuva tutkimusrahoituksen ja tutkimuksen suuntaaminen.

Vastuu: MMM metsäosasto, Tapio ja metsäkeskukset. Metla (a-b)

Toimeenpano: Organisaatioiden metsävaratieto- ja metsäsuunnittelujärjestelmien kehittämistyön yhteydessä sekä osana tulosoajasta.

PELISÄÄNNÖT

4. Metsävaratietojen keruun ja käytön periaatteet selkiytetään

- a.** Tietojen julkisuuden ja tietosuojan vaatimukset hallinnonalan paikkatietojen käytölle kirjataan ja järjestelmiä sekä palveluja kehitetään näiden vaatimusten mukaisesti tavoitteena paikkatietojen tehokas ja laaja-alainen käyttö. (Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan paikkatietostrategia) Selkeytetään ja vahvistetaan aineistojen ja niiden hallinto-organisaatioiden rooli lainsäädännössä ja hallintopäätöksissä (Kansallinen paikkatietostrategia 2005–2010)
- Aloitetaan metsävaratietojärjestelmän henkilötietojen käsittelyä koskeva säädösvalmistelu
- b.** Yhtenäistetään tietoaineistojen hinnoittelu ja luovutusperiaatteet hallinnonalalla (Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan paikkatietostrategia).
- Valmistellaan yhtenäiset tietoaineistojen hinnoitteluperiaatteet valtionhallinnon suositusten pohjalta.

- Aikataulu:** Aloitetaan metsävaratietojärjestelmän henkilötietojen käsittelyä koskeva säädösvalmistelu vuonna 2008. Laaditaan yhtenäiset hinnoitteluperiaatteet ja tarkistetaan maksuperusteasetus 2008–2009.
- Vastuu:** MMM metsäosasto, Tapio ja metsäkeskukset, Metla
- Toimeenpano:** Lainsäädännön valmistelu ja maksuperusteasetuksen tarkistaminen erillisenä hankkeina metsäosastolla. Hinnoitteluperiaatteet hallinnonalan asiantuntijatyönä. Säädösten toimeenpano osana normaalia toimintaa.

PROSESSIT JA RAKENTEET

5. Metsävaratietojen hyödyntämisen ja yhteisten tiedonhankintaprosessien kehittäminen

- a. Maa- ja metsätalousministeriö liittyy Kansallisen paikkatietostrategian mukaiset paikkatietojen harmonisointiin ja yhteistyön kehittämiseen liittyvä toimenpiteet osaksi tulosohjausta ja keskipitkän tähtäyksen suunnittelua.
- b. Kehitetään valtakunnallisia kaukokartoitusaineistojen hankinnan ja ylläpidon prosesseja ja selvitetään niihin liittyviä yhteistyömahdollisuuksia hallinnonalalla ja muiden toimijoiden kanssa.
 - Kehitetään paikkatietoaineistojen yhteishankintaa sekä lisätään yhteistyötä valtakunnallisen maastotiedon keräämisessä ministeriön hallinnonalan paikkatietoasiain yhteistyöverkoston kautta.
- c. Alihankintaa kehitetään Maa- ja metsätalousministeriön Tilaaja-tuottajamalli metsäkeskuksissa -työryhmän ehdotusten mukaisesti.

Aikataulu: Paikkatietojen harmonisoinnin tavoitteet tulosohjauksessa. Metsävaratietojen päivitysprosessin yhteistoiminnan ja kaukokartoitusaineistojen yhteishankinnan kehittäminen vuoteen 2012 mennessä. Tilaaja-tuottajamalli metsäkeskuksissa -työryhmän ehdotusten toteuttaminen uuden järjestelmän rakentamisessa vuoteen 2010 mennessä.

Vastuu: MMM metsäosasto, Tapio ja metsäkeskukset, Metla

Toimeenpano: Hallinnonalan tulosohjaus MMM metsäosasto, Tapio, metsäkeskukset ja Metla yhteistyön kehittäminen osana uuden metsävaratietojärjestelmän kehittämistyötä.

VOIMAVARAT

6. Metsävaratietojen keruun ja käytön rahoitus turvataan sekä julkisin varoin että asiakasrahoitusta kehittämällä.

- a. Varmistetaan uuden järjestelmän käyttöönotto ja kehittäminen valtionhallinnon tuottavuusohjelman lisärahoituksella tai maa- ja metsätalousministeriön metsätalouden

konsernihankkeilla ja Matti Vanhasen II hallitusohjelmassa esitettyjen organisaatioiden rahoituksen mukaisesti.

- Metsäkeskukset laativat suunnitelman uuteen metsävaratietojärjestelmään siirtymisestä.

b. Huolehditaan henkilöstön osaamisen kehittämisestä uuteen teknologiaan siirryttäessä.

- Lisätään paikkatieto- ja kaukokartoitusosaamista metsäkeskuksissa koulutuksen avulla.

Aikataulu: Jatkuva rahoituksen riittävyyden varmistaminen. Koulutusta metsäkeskuksen toimihenkilöille vuosina 2008–2009.

Vastuu: MMM metsäosasto, Tapio ja metsäkeskukset

Toimeenpano: Osana normaalia tulosohjausta